

Planen REPowerEU – trygg och hållbar energi till ett överkomligt pris

Maria Malmkvist, Energigas Sverige

Kort bakgrund

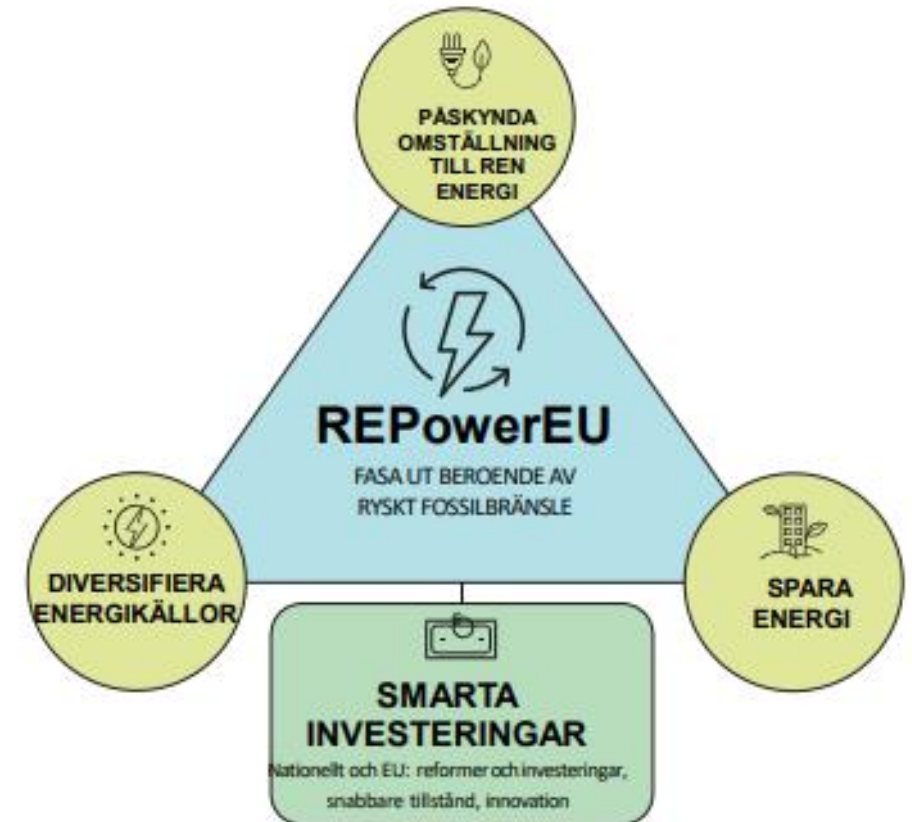
- Planen REPowerEU är Kommissionens plan över hur EU ska motverka de problem och störningar på världens energimarknader som Rysslands invasion av Ukraina har orsakat.
- I början av mars presenterade kommissionen REPowerEU, på en övergripande nivå.
- I slutet av mars 2022 enades EU:s stats- och regeringschefer i Europeiska rådet om att fasa ut EU:s beroende av rysk energiimport så snart som möjligt.
- Kommissionen uppmanades därefter att snabbt lägga fram en detaljerad REPowerEU plan. Den presenterades i mitten av maj 2022.
- Den senaste tidens avbrott i gasförsörjningen visar att det brådskar med att åtgärda bristen på tillförlitlighet i den ryska energiförsörjningen.

Hur ska det gå till?

Planen ska bidra till att vi kan:

- Spara energi
 - Gäller både privatpersoner, företag och organisationer. Små förändringar i beteendet kan göra stor skillnad. Beredskapsåtgärder så att vi klarar avbrott i försörjningen.
- Diversifiera energiförsörjningen
 - Samarbete internationellt för att hitta alternativa energileverantörer. På kort sikt andra leverantörer av gas, olja och kol. På längre sikt även förnybar vätgas.
- Påskynda EU:s övergång till ren energi
 - Stimulera en ökad produktion av förnybar energi inom EU. Hjälpa industrin och transportsektorn att snabbare ersätta fossila bränslen, för klimatet och försörjningstryggheten.
- Kombinera investeringar och reformer på ett smart sätt.

Källa: Kommissionens meddelande Planen REPowerEU, Bryssel den 18.5.2022 COM(2022) 230 final

Åtgärder på kort sikt

- Gemensamma inköp av gas, flytande naturgas och vätgas via EU:s energiplattform för alla medlemsländer som vill delta samt för Ukraina, Moldavien, Georgien och västra Balkan.
- Nya energipartnerskap med tillförlitliga leverantörer och samarbeten om förnybara energikällor och koldioxidsnål gas.
- Snabbstart av sol- och vindkraftsprojekt och användning av förnybar vätgas för att minska importen av gas med cirka 50 miljarder kubikmeter.
- Ökad produktion av biometan för att minska importen av gas med 17 miljarder kubikmeter (i enlighet med Fit for 55).
- Godkännande av EU:s första vätgasprojekt till sommaren – beslut om projekt mitten av juli.
- Ett EU-meddelande om energihushållning med rekommendationer till privatpersoner och företag om hur de kan bidra till att minska gasimporten med cirka 13 miljarder kubikmeter.
- Påfyllnad av gaslagren till 80% av kapaciteten senast den 1 november 2022.
- EU-samordnade planer för att minska efterfrågan vid störningar i gasleveranserna.

Åtgärder på medellång sikt – senast 2027

- Nya nationella REPowerEU-planer enligt den ändrade Faciliteten för återhämtning och resiliens för att stödja investeringar och reformer värda 300 miljarder euro.
- Snabbare utfasning av fossila bränslen i industrin med tidigarelagda projekt för 3 miljarder euro inom innovationsfonden.
- Ny lagstiftning och nya rekommendationer för snabbare tillståndsgivning för förnybar energi.
- Investeringar i ett integrerat infrastrukturnät för gas och el.
- Höjt EU-mål för energieffektivitet för 2030 från 9 procent till 13 procent.
- Höjt EU-mål för andelen förnybar energi 2030 från 40 procent till 45 procent.
- Nya EU-förslag som ska se till att industrin har tillgång till viktiga råvaror.
- Lagstiftning för att öka energieffektiviteten i transportsektorn.
- Ett acceleratorprogram för vätgas för att till 2025 bygga elektrolysanläggningar med en effekt på totalt 17,5 GW som kan förse industrin i EU med 10 miljoner ton inhemsk förnybar vätgas.
- Ett modernt regelverk för vätgas.

Påskyndad omställning till ren energi – satsa på förnybart

- **Solpaneler** är en av de tekniker som går snabbast att bygga ut.
Mål inom REPowerEU på över 320 GW nyinstallerade solpaneler fram till 2025, mer än dubbelt så mycket som i dag, och det ska 2030 ha blivit knappt 600 GW.
- **Vindenergi**, särskilt till havs, utgör en viktig möjlighet för framtiden.
REPowerEU-målet är snabb utbyggnad av vindenergi. Leveranskedjorna måste stärkas och tillståndsgivningen påskyndas drastiskt.
- Fördubbla dagens installationstakt för **värmepumpar**.
Sammanlagt 10 miljoner enheter under de kommande fem åren.
- För att stärka leveranskedjorna för sol-, vind- och värmepumpsteknik och göra den mer hållbara avser kommissionen att göra följande:
 - Ekodesign- och energimärkningskrav för solpaneler och genom att se över befintliga krav för värmepumpar.
 - Stödja medlemsstaternas insatser för sina offentliga resurser i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse för banbrytande teknik och innovation längs värdekedjorna för sol- och vindenergi samt värmepumpar.
 - Underlätta tillstånd för lagringskapacitet för el.

Påskyndad omställning till ren energi

- För att stödja vätgas och elektrifiering i industrin avser Kommissionen att införa koldioxidkontrakt och särskilda REPowerEU-delar i innovationsfonden för att stödja en **fullständig övergång från naturgasbaserad vätgasproduktion till förnybar vätgasproduktion**. Övergång till vätgasbaserade produktionsprocesser i nya industrisektorer, som stålproduktion.
- Inom transportsektorn kan elektrifiering kombineras med fossilfri vätgas som ersättning för fossila bränslen. För att påskynda **omställningen till utsläppsfria fordon**
 - kommer kommissionen att överväga lagstiftning för att öka andelen utsläppsfria fordon i offentliga fordonsparker och företags fordonsparker över en viss storlek,
 - uppmanar kommissionen parlamentet och rådet att snabbt anta de lagda förslagen om alternativa bränslen och andra transportrelaterade ärenden,
 - kommer kommissionen under 2023 att lägga fram ett lagstiftningspaket om gröna godstransporter.

Påskyndad omställning till ren energi genom satsningar på vätgas och biometan

Förnybar vätgas avgörande för att ersätta naturgas, kol och olja i industrier och transporter, där det ju är svårt att fasa ut fossila bränslen. I REPowerEU fastställs ett mål på 10 miljoner ton inhemsk produktion av förnybar vätgas och 10 miljoner ton import av förnybar vätgas fram till 2030, vilket totalt motsvarar ca 670 TWh.

- Uppmanar Europaparlamentet och rådet att anpassa delmålen för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (RFNBO) enligt Förnybartdirektivet (RED) till målet i REPowerEU (75 % för industrin och 5 % för transporter) och att snabbt slutföra översynen av gasmarknadspaketet.
- Uppmanar näringslivet att påskynda arbetet med de vätgasstandarder som saknas, särskilt för vätegasproduktion, infrastruktur och utrustning för slutanvändning.
- Kartlägga preliminära behov av vätgasinfrastruktur till i mars 2023 samt stödja utvecklingen av 3 importstråk.

Öka produktionen av hållbar biometan till 35 miljarder kubikmeter fram till 2030 (motsvarar ca 350 TWh). För att öka biogasproduktionskapaciteten i EU och främja omvandling till biometan beräknas investeringsbehovet till 37 miljarder euro under den här perioden.

- Fokus på produktion från organiskt avfall och skogs- och jordbruksavfall.
- Incitament för uppgradering av biogas till biometan.
- Anpassning av befintlig och utbyggnad av ny infrastruktur för transport av mer biometan i EU:s gasnät.

Viktiga åtgärder

- **Diversifiering av energiimporten, EU:s energiplattform**
 - Kommissionen och medlemsstaterna inrättat en EU-energiplattform för frivilliga gemensamma inköp av gas, flytande naturgas (LNG) och vätgas.
- **Snabbare tillståndsgivning och innovation**
 - Långsamma och komplexa tillståndprocesser är ett stort hinder för förnybar energi och för konkurrenskraften i branschen för förnybar energi.
- **Smarta investeringar**
 - Kommissionens analys visar att REPowerEU förutsätter ytterligare investeringar på 210 miljarder euro fram till 2027, utöver vad som krävs för att uppnå målen för 55%-förslagen.
 - Under omställningen kan den snabba utfasningen av rysk energiimport leda till högre och mer volatila energipriser. Riktade åtgärder behövs för att minimera volatiliteten, hålla priserna under kontroll och skydda dem som befinner sig i eller riskerar att drabbas av fattigdom eller energifattigdom så att omställningen blir rättvis för alla.
- **Sammanlänkningar och infrastruktur i EU**
 - Betydande omläggning av energisystemet och energiflödenas mängd och riktning. Gränsöverskridande sammanlänkningar för att bygga upp en integrerad energimarknad tryggar försörjningen. Stöd till lagring.

Viktiga åtgärder

- **Skärpt beredskap**

- EU måste vara redo för allvarliga försörjningsavbrott. Risk att lagerhållningen inte är tillräcklig för nästa vinter utan ytterligare åtgärder under de kommande månaderna.

- **Finansiering av REPowerEU plan**

- Det behövs ytterligare 210 miljarder euro i investeringar till 2027 för att fasa ut importen av ryska fossila bränslen.

- **Internationellt samarbete**

- Öka leveranserna av LNG från USA och Kanada samt naturgas (både rörbunden och LNG) från Norge.
- Öka samarbetet med Azerbajdzjan, särskilt om den södra gaskorridoren.
- Öka leveranserna av LNG genom politiska avtal med gasleverantörer som Egypten och Israel.
- Återuppta energidialogen med Algeriet.
- Fortsätta samarbetet med de främsta producenterna i Gulfstaterna, bland annat Qatar, och med Australien.
- Samordna med andra aktörer som köper gas, t.ex. Japan, Kina och Sydkorea.
- Undersöka exportpotentialen i länder i Afrika söder om Sahara, t.ex. Nigeria, Senegal och Angola.

Tack för uppmärksamheten!

Maria Malmkvist, Energigas Sverige

maria.malmkvist@energigas.se

+46 76 803 39 29